

ET PAR ORD OM EN FESTMIDDAG FOR FEM MÆND

Af Jens Staubrand

*'Meget af det der siges ... vil måske forekomme skrækkeligt sanseligt;
jeg hører allerede et ramaskrig'*
Kierkegaard

*

Da forfatteren og filosofen Søren Kierkegaard (1813-1855) fik ideen til en fortælling om en festmiddag for en håndfuld mænd og skulle udarbejde deltagerlisten valgte han, at de fire ud af de fem skulle være litterære figurer eller pseudonymer han tidligere havde anvendt, nemlig Johannes Forføreren og Victor Eremita fra hans hovedværk, dobbeltværket Enten-Eller, samt Det Unge Menneske og Constantin Constantius fra Gentagelsen. Den femte og sidste deltager, Modehandleren, er en ny udarbejdet litterær figur.

Johannes Forføreren og Victor Eremita er som nævnt fra Kierkegaards hovedværk Enten-Eller (1843). Victor Eremita er den litterære figur som Kierkegaard lader stå som udgiver af dobbeltværket, hvis første bind indeholder en række aforismer (diapsalmata) og æstetiske essays, samt en dagbog om en forførelse af den unge pige Cordelia Wahl, der har Johannes Forføreren som forfatter.

Det Unge Menneske er en ung digter som Kierkegaards litterære figur Constantin Constantius skriver om i Gentagelsen (1843). Den modne Constantin Constantius er en slags mentor, en vejleder eller rådgiver for Det Unge Menneske der kæmper en indre følelsesmæssig kamp med sin forelskelse i en ung pige – en pige som åbner hans romatiske sind og vækker digteren i ham, og som han derfor ikke kan forpligte sig til et dagligdags liv med. Den enlige modne vejleder Constantin Constantius, der *er* digter, *er* forfatter, tænker derimod over, om en gentagelse er mulig, ikke med hensyn til et fornyet forhold til en pige, men om en rejseoplevelse kan genopleves, kan gribe én på samme måde, og søger han at finde ud af ved at rejse til Berlin, hvor han tidligere har været.

Under arbejdet med fortællingen om festmiddagen for fem mænd havde Kierkegaard problemer med hvad han skulle kalde den. Han overvejede titlerne Gæstebuddet og Nattetimen, men besluttede sig for *In vino veritas* det latinske udtryk for I vinen er sandhed, som vi har valgt – også – at kalde fortællingen, et udtryk som vi, udover hos renæssancefilosoffen Erasmus af Rotterdam, i hans ordsprogssamling *Adagia*, og den oldgræske forfatter Zenobios, i hans alfabetisk ordnede håndbog over ordsprog, møder hos Platon, i hans *Symposion*, som der er en del henvisninger til i Kierkegaards festmiddag for fem mænd.

De fem mænd, Johannes Forførelsen, Victor Eremita, Constantin Constantius, Det Unge Menneske og Modehandleren er, hvis ikke venner så i hvert fald bekendte, og under et besøg hos en konditor, der i guldalderens København var en beværtning, hvor der udover kaffe, te og varm chokolade også blev serveret spiritus, bliver de fem enige om, at det kunne være en god ide med en festmiddag i stil med de symposier der kendes fra Platon og Xenofon, det vil sige, hvor der spises, drikkes og holdes taler.

I første omgang strander ideen, idet de ikke kunne finde ud af hvem der skulle stå i spidsen for festmiddagen.

Da der var gået nogen tid tager Constantin Constantius initiativ til at få dem samlet til festmiddagen. Det er sommer, i slutningen af juli. Han sender bud til dem om at de samme aften klokken to og tyve, det vil sige når solen er gået ned, skal komme til festmiddagen, der finder sted i en skovvej cirka femten kilometer uden for København, formentlig i Nordsjælland.

Som vært for festmiddagen er Constantin Constantius taget i forvejen og er klar til at tage imod de fire i en nydekoreret oplyst sal, med et tilstødende værelse hvor et orkester spiller taffelmusik.

Da Johannes Forførelsen og Victor Eremita, og Det Unge Menneske og Modehandlerne ankommer, har Constantin Constantius sørget for at der er noget for sanserne, idet maden står på bordet og orkestret spiller musik fra Mozarts opera Don Juan.

Hvilken middag Constantin Constantius har sammensat til de fem mænd bliver ikke fuld ud beskrevet i Kierkegaards fortælling, men det vi ved er, at de fik trøfler, fik en formentlig også dengang dyr rødvin, Château Margaux, der er indbegrebet af elegance og finesse, af kraft og overdådighed, samt dessert og champagne.

Inden middagen aftaler de, at der først må holdes taler når de er færdige med at spise, og har drukket så meget, at de kan mærke vinens magt. Constantin Constantius giver middagen valgsproget *in vino veritas*, i vinen er sandhed, og emnet der skal tales om er kvinden. ud i den friske kølige morgenluft.